

Tilsynsrapport for skoleåret 2014/ 15, Bjerregrav friskole.

TIL BESTYRELSEN, GENERALFORSAMLINGEN OG SKOLELEDELSEN.

Formålet med den årlige tilsynsrapport er beskrevet i lovgrundlaget for de frie skoler i bekg. Nr 764, hvoraf det fremgår, at tilsynets hovedopgave består i at vurdere, om undervisningen i friskolen "står mål med undervisningen i folkeskolen".

Tilsynet i indeværende skoleår består af følgende elementer:

1. planlagt tilsynsbesøg den 3. december 2014 med overværelse af undervisningen i udvalgte klasser, samt efterfølgende evalueringssamtale med lærere og skoleledelse,
2. udtag af klassernes testmateriale i diverse fag, foruden karaktergennemsnit opnået ved folkeskolens afgangsprøve i prøvetermen juni 2014.
3. uanmeldt tilsynsbesøg på skolen 12. januar 2015 med overværelse af undervisningen i tilfældige klasser,
4. vurderinger og konklusioner på tilsynet 2014/ 15,
5. forslag til opmærksomhedsfelter og anbefalinger til fremme af kvaliteten i skolens arbejde.

Hovedkonklusion.

På baggrund af tilsynet med undervisningen, test og efterfølgende evaluering, **er det tilsynets klare opfattelse, at undervisningen på Bjerregrav friskole fuldt ud står mål med undervisningen i folkeskolen.**

Her ud over kan det konstateres, at mht. trivsel, omgangsform, synlig ledelse og ikke mindst faglige resultater, **så ligger Bjerregrav friskole tydeligt over hvad der kan forventes i en dansk skole.**

Enhver skoles fornemmeste opgave er at danne og uddanne, forstået på den måde, at social dannelse og forståelse for andres rolle i fællesskabet, samt en solid faglig uddannelse, der kan danne afsæt for en fortsat ungdomsuddannelse, er enhver grundskoles hovedopgave.

Bjerregrav friskole har, siden sin hektiske start som friskole som følge af en kommunal skolestrukturændring, arbejdet målrettet med at finde sine ben, en dannelsesmæssig og faglig profil. Resultaterne på den energiske og målrettede indsats viser sig nu med en markant og solid placering i det lokale skoleliv.

Ser man isoleret på elevernes resultater ved afgangsprøverne i 2014, så scorer Bjerregrav-eleverne 19 % højere end samtlige Viborg-skoler og 21 % bedre end landsgennemsnittet. Det bemærkes, at det

er de samme prøver, som alle elever deltager i over hele landet, uanset det er en folke- eller friskole. Resultaterne er tilgængelige på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Det er meget rosværdigt !

Indtryk fra tilsynsbesøgene.

Undervisningen er overværet i:

1.klasse, 4.klasse, 6.klasse, 8.og 9.klasse. Der fokuseres i tilsynet på følgende centrale elementer i undervisningen:

- lærerens ledelse af klasserummet, herunder tydelighed, overblik, organisering og instruktionens klarhed i forhold til elevernes alder og udviklingstrin,
- lærerens tydelighed i kropssprog, stemmeføring, holdning mv.
- fagligheden, herunder valg af indhold, metode, variation, tempo, væsentlighed og progression,
- elevernes modtagelighed, herunder motivation, deltagelse, engagement, adfærd og relationer.

Det er kendetegnende for al den overværede undervisning, at den er præget af velovervejet og velforberedt planlægning, solid faglighed og professionalisme. Afhængig af klassetrin er aktiviteterne præget af tilpas variation mellem oplæg, gruppearbejde og individuelt arbejde.

Der er her grund til at fremhæve to eksempler på fremragende undervisning:

1. **danskundervisningen i 1. klasse** med knap 20 elever. Arbejdet ledes med en varme og fasthed som giver eleverne en ro og tryghed i de faglige udfordringer. Endnu et eksempel på, hvad dygtig klasserumsledelse giver af grøde til fagligheden. Alle elever i klassen er i midten af første klasse **læsere**. På forskelligt niveau, forstås. Nogle på avanceret niveau (2.-3.klasse), andre er fortsat læsebegyndere, men det varmt disciplinerede undervisningsmiljø der hersker i klassen er den bedste forudsætning for fortsat faglig progression.
2. **musikundervisningen i 4. og 6.klasse**, præget af stor faglighed, overblik, avancerede færdigheder, der ligger langt over, hvad der almindeligvis ses i grundskolen. Eleverne præsterede ret komplicerede musikalske fremførelser, som kun kan lykkes gennem lærerens store faglighed og sikre klasserumsledelse. Hverken faglighed eller klasserumsledelse kan hver for sig skabe resultater. **Kun en unik kombination af de to kompetencer skaber eksemplarisk undervisning.**

Evaluering.

I forlængelse af undervisningsdagen holdt lærerne, skolens ledelse og den tilsynsførende en kort fælles evaluering. Lærerne evnede på udmærket vis at reflektere over egen praksis, og var interesseret i feedback på undervisningen.

Test og prøveresultater.

Der er gennemgået diverse test fra samtlige klasser i hovedfagene dansk og regning/ matematik, der alle viser gode resultater. Der er grund til at understrege, at testning primært er et pædagogisk værktøj, som

den enkelte lærer har glæde af i sin evaluering og planlægning af kommende undervisning, specielt hvis der er elever der viser afvigende resultater.

Generelt er der grund til fremhæve, at stort set alle klasser på Bjerregrav friskole har et højt niveau i matematik, endda klart over normalfordelingsniveau. **Meget tilfredsstillende.**

For fjerde år, har elever i 9.klasse på Bjerregrav friskole deltaget i folkeskolens afgangsprøve i prøveterminen juni 2014.

Der er fortsat fremgang i forhold til tidligere år, nu således at eleverne fra Bjerregrav friskole i gennemsnit scorer 8,2 i prøverne. Der sammenlignes med et gennemsnit fra alle Viborgskolerne på 6,9, og med et landsgennemsnit på 6,8.

Forskellen er markant og kan ikke forklares med statistisk usikkerhed eller tilfældigheder, men som et resultat af målrettet fokus på kvalitet i det daglige arbejde.

Pædagogisk forskning viser, at en af de væsentligste faktorer, der fremmer børns læring, og det gælder både dannelse og uddannelse, er de voksnes, skolens og omgivelsernes forventninger til barnet.

Læreren (og forældrene) skal ha` høje ambitioner på barnets vegne. Der skal fokuseres på det enkeltes barns progression snarere end på niveauet. Det handler om, at det enkelte barn hele tiden flytter sig, ikke hvor meget.

Læringsmiljøet skal være kendetegnet ved en forståelse af, at alle elever skal udfordres lige meget, men ikke på samme niveau eller på samme måde.

Særlige opmærksomhedsfelter og anbefalinger.

Om høje forventninger:

- Tal om begrebet. Hvornår er vi ambitiøse nok på elevernes vegne ? Hvilke dilemmaer opleves ved at fastholde høje forventninger til alle ?
- Udgangspunktet er et trygt og forudsigeligt læringsmiljø. Dyrk den faglige begejstring, kommuniker ligeværd, og vis at det er ok at fejle.
- Inddrag den der skal udvikle sig. Det gælder for både elever og lærere, at motivationen øges, når man er med til at sætte målene. Følg op og giv feed back.
- Lad høje forventninger gennemsyre hele skolens kultur. Sæt temaet på dagsordenen, både i det faglige teamarbejde, i forhold til eleverne og i dialogen med forældrene. Forvent noget af hinanden hele vejen rundt. **Det lønner sig.**

Viborg den 14. januar 2015.

Karl Engelbrecht,

Tilsynsførende.

